ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМ. АЛЬ-ФАРАБИ

ГЕОГРАФИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒАТТЫ ПАЙДАЛАНУ ФАКУЛЬТЕТІ
ФАКУЛЬТЕТ ГЕОГРАФИИ И ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЯ

III ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ФАРАБИ ОҚУЛАРЫ

Алматы, Қазақстан, 2016 жыл, 4-15 сәуір

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

Студенттер мен жас ғалымдардың
халықаралық ғылыми конференциясының
МАТЕРИАЛДАРЫ
Алматы, Қазақстан, 2016 жыл, 11-14 сәуір

III МЕЖДУНАРОДНЫЕ ФАРАБИЕВСКИЕ ЧТЕНИЯ

Алматы, Казахстан, 4-15 апреля 2016 года

МАТЕРИАЛЫ
Международной научной конференции студентов
и молодых ученых

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

Алматы, Казахстан, 11-14 апреля 2016 г.

III INTERNATIONAL FARABI READINGS

Almaty, Kazakhstan, 4-15 April, 2016

MATERIALS
of the International Scientific Conference of Students
and Young Scientists

«FARABI ALEMI»

Almaty, Kazakhstan, April 11-14, 2016

Алматы
«Қазақ университеті»
2016

Редакция алқасы:
география және табиғатты пайдалану факультетінің деканы
г.ғ.д., профессор *Сальников В.Г.*
PhD *Шокпарова Д.К.*, г.ғ.д., профессор *Нүсіпова Г.Н.*
т.ғ.д., профессор *Касымканова Х.М.*, б.ғ.д. профессор *Ященко Р.В.*
профессор м.а. *Абдрахимов Р.Г.*, т.ғ.к., доцент *Артемьев А.М.*

«Фараби әлемі» студенттер мен жас ғалымдардың халықаралық ғылыми конфереciясының материалдары. Алматы, Қазақстан 2016 ж. 4-15 сәуір. – Алматы, 2016. – 290 с.

ISBN 978-601-04-1786-I

ISBN 978-601-041786-1

© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2016

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ТУРИЗМ ЖӘНЕ ОРНЫҚТЫ ДАМУ СЕКЦИЯСЫ
СЕКЦИЯ ЭКОЛОГИЧЕСКИЙ ТУРИЗМ И УСТОЙЧИВОЕ РАЗВИТИЕ
SECTION ECOTOURISM AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT

ШӨЛДІ АУМАҚТАРДА ТУРИЗМДІ ДАМЫТУ МҮМКІНШІЛІКТЕРІ

Әбдуалиева А.А.
әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық Университеті
Ayzhanar.abdualieva@mail.ru

Ғылыми жетекшісі: г.г.к., доцент м.а. Баяндинова С.М.

Мақалада шөлейт далалар бойынша теориялық ақпарат жинақталып, туризм түрлерінің даму мүмкіндкітері мен бағдарламасы корсетілген.

Түйін сөздер: туризм, турист, шөлді аймақ, саяхат, шөл туризмі, туризм бағыттары, туристік бағдарламалар.

Әлемнің әр жерінде әртүрлі табиғи территориялық кешендер (табиғат зоналар) орпаласқан. Олар бір-бірімен байланысқан жер бедері, климат, өсімдік және жануар әлемі сияқты табиғи компоненттерді ұсынады. Осы түрлі жаратылыстардың негізінде, туризмнің бірнеше түрлерін дамытуға болады. Шөл – өзіне тән ландшафты, өмір сүру және даму заңдылығы бар географиялық құбылыс. Шөл – ауа температурасы құбылмалы, жауын-шашын өте аз түсетін климат жағдайында қалыптасатын ландшафтың, яғни жердің кедір-бұдырының бір түрі. Шөлдер Жер шарының 16,5 км шаршысын алып жатыр. Яғни ол деген құрлықтың 43 пайызын алып жатыр деген сөз. Шөлдің 15 пайыз бөлігінде халықтар шоғырланған [1].

Шөлді аймақпен танысып, қыр-сырын білу XX ғасырдың екінші жартысында басталған. Оған мысал, шөлді аймақтарда ерте заман өркениетінің сақталып қалуы. Қазіргі таңда шөлді аймақта саяхатшылар саны өсін, туристердің адам ізі түспеген табиғатта экстрималды жағдайда өздерін байқап көруге деген қызығушылықтары артуда. Шөлдерде көбінде туристерге сафари және аң аулау, түйеге мініп серуен жасау, оазистерге экскурсиялар ұсынады

Шөлдегі экстрималды туризм ретінде қарастырсақ, бұнда құм үстінде велосипедпен, мотоциклмен немесе джиппен жарыстар өткізуге, екі оркешті түйелерге мінін сафари жасауға, әуе шарымен шөлді биіктіктен бақылауға т.с.с. бағдарламалар жасауға деген мүмкіншіліктер көп. Танымдық мақсатта шолдің жергілікті халқымен, олардың әдет-ғұрпымен, ұлттық тағамымен танысуға, киіз үйлер немесе палаткаларды тігіп туристерді қабылдауға болады. Шөлдегі емдік туризмге келеек, климаты демікпелік және тымау ауруларына шалдыққан ауруларды емдеу үшін өте қолайлы. Ол емдерді құмға түсу, балшыққа түсу және т.б. әдістер арқылы пайдаланады [2].

Қазақстанда шөлдің үш түрі кездесетін болғандықтан, біздер әр түрлі туризм бағыттарын ұсына аламыз. Алдымен құмды шөлдерге тоқталсақ. Олардың ең ірілеріне Қызылқұм, Арал маңындағы Қарақұм, Мойынқұм, Сарыесік-Атырау және Каспий маңы ойпатының құмдарын жатқызуға болады. Үлкен және Кіші Борсық құмдарын туризм обьектісі ретінде алуға болады. Ол жерлерге туристерді қанағаттандыратындай экстрималды туризм, емдік туризм, сафари және аң аулау, шөлмен танысу ретінде бағдарламалар жүргізсек болады.

Пайдаланған әдебиет тізімі:
1. Бабаев А.Г. Пустыня как она есть. – М.: Молодая гвардия, 1980. – 19 с.
2. Петров М. П. Пустыни земного шара. -Л., 1973. – 35 с.

Кайрат С. Шығыс Қазақстан облысының мәдени ландшафтының компоненті ретінде мәдени мұраларын бағалау ... 248
Ким А. Языковой туризм как перспективное направление внутреннего туризма Казахстана ... 249
Мусалиев А.Д. Қазақстанның туризм нарығындағы діни туризмнің алатын орны және оның даму ерекшеліктері ... 250
Мусахан А.Д. Қазақстандағымедициналықтуризмнің даму алғышарттары ... 251
Мухамет Ш.Қ. Шығыс Қазақстан облысыныц туристік-рекреациялық ресурстарының туризм дамуындағы орны ... 252
Нұрұлы Е. Оценка влияния социальных медиа на развитие современного туризма в Республтке Казахстан 253
Сарабаева Б.С. Қазақстанда агротуризмнің даму жағдайы ... 254
Стратан К.А. Хобби-туры как новый вид туристского продукта ... 255
Тикенов Е.А., Левент А. Инновационная модель конкурентоспособной и аттрактивной туристкой дестинации для условий Республики Казахстан ... 256
ТургинбаеваЖ.Е Қарасай ауданының табиғи және экономикалық ресурстары ... 256
Тычков Н.В. Феномен картографического метода в туристско-географических исследованиях ... 258
Тычков Н.В. Применение картографического метода исследования для оценки совокупного туристского потенциала Казахстана ... 259
Торебекова Г.П. Туризмдегі үйлену турларын ұйымдастыру ерекшеліктері ... 260
Тұрсыибек А.Н. Туризм индутриясындағы кәдесый шаруашылығының орны ... 261
Уразбаева А.С. Современные ГИС технологии и их значение в развитии туризма (на примере Западно-Казахстанской области) ... 261
Фрунзебекұлы Е. Қазақстан туризмінің дамуына индустриялдық-инновациялық саясттың әсері ... 262
Шапқатқызы Ж. Қазақстанда гастрономиялық туризмді дамыту мүмкіншілігі ... 263
Smagulova Meruyert Travel blogging and its influence on development of self-organized tourism ... 264
Iskakova A.T. Historical tourism: the cities of the Great silk road ... 265
Абдулгани М.Р Перспективное направление религиозного – туризма – халяль ... 266
Алимгазиева Н. К. Туристік онімді ілгерлетуге көрмелер мен жәрмеңкелердің алатын орны ... 267
Асқарқызы Б. Туризмді қаржыландыру жағдайы ... 268
Бекахмет Г.Б. Туристік ұйым дамуындағы стратегиялық басқару маңыздылығы ... 269
Ганжа А.А. Туристский портал как метод продвижения национального туристского продукта ... 270
Жұманазар Г.Ғ. Транспортные возможности развития туризма в Центральном Казахстане ... 271
Зейтхан Ұ. Н. Әлемдік деңгейде дайвинг туризм дамуының жагдайы ... 272
Кабдыгалымова Д.С. Развитие аквапарков в мире и Казахстане ... 273
Күзембайқызы Ә. EXPO - 2017 кормесінің қазақстанға алдағы уақытта тигізер оң ықпалы ... 274
Kasymkhanova A.A. The role of transportation systems in promoting tourism development ... 274
Куспанова К.М. Мәдениет пен салт дәстүрдің туризм дамуында алатын орны ... 276
Рысбек Ж.Д. Қазақстан Республикасының радонды су коздерін талдау ... 277
Шарафадин Г.Қ. Туризмдегі қоғамдық тамақтану кәсіпорындарының қызметін ұйымдастыру және жоспарлау ... 277
Әбдуалиева А. А. Шолдіаумақтарда туризмдідамытумүмкіншіліктері ... 279
Бабазова Ф.И Роль молодежи в устойчивом развитии туризма ... 280
Иса А.А Қазақстан Республикасындағы экологиялық туризм дамуының мәселелері ... 280
Сакыпбек Мереке Аманжолкызы Индикаторы устойчивого развития ... 281